

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Simona RULCOVÁ

Název práce: Politicko-kulturní rámce slovenské národnostní menšiny v rámci sociální integrace na území České republiky

Autor posudku: Prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.

Diplomová práce řeší zajímavou problematiku. Jde o téma, které je aktuální z různých důvodů. Je jím jednak blízkost kultur českého a slovenského národa, společná historie státu a společný rozpad federace. To vše ovlivňuje problém, jímž se zabývá diplomová práce. Není to téma jednoduché. Generace mající zkušenosti ze společné historie je (potenciálně) zatížena určitým (potenciálně i reálně subjektivním) pohledem na tuto otázku. Mladá generace (generace „bez emocí“ z rozpadu Československa) se nemusí vyrovnávat s „traumatem“ zkázy odkazu TGM, Štefánika, Beneše a mužů 28. října, ani není zatížena případným současným oboustranným (marginálním) nacionalismem. Analýza mladých domácích autorů a taktéž zahraničních výzkumníků, oproštěných od zmíněných vlivů, může proto přinést zajímavé poznání. Simoně Rulcové se to vcelku velmi dobře podařilo, přestože mám některé připomínky, uvádějící tyto dále v posudku odkazem, kde bylo by možné práci vylepšit.

Diplomová práce pokládá teoreticko-konceptuální rámec zkoumání do přiblížení historického kontextu vztahů Čechů a Slováků. Toto shledávám za vhodné a funkční, leč kriticky nahlížím na rozsah tohoto rámce. Považuji jej za poněkud úzký, obrazně řečeno, dílem „skicovitý“. Některé podstatné souvislosti, jmenovitě zejména Washingtonská deklarace, Pittsburská dohoda, Martinská deklarace, nejsou v textu, ani pramenech vůbec zmiňovány, resp. analyzovány, přestože tyto dokumenty (resp. jejich nedodržení) měly fatální vliv na destabilizaci prvorepublikového Československa a taktéž koneckonců i na pozdější rozpad federace. Taktéž bylo možné využít další zdroje. Zmínit je možné například Peroutkovo čtyřdílné „Budování státu“ či práce zahraničních autorů (Soubigou, Marés). Nabízelo se rovněž, pro vytvoření konceptu (viz např. operacionalizace pojmů, atd.), využít větší rozsah vědeckých zdrojů (články z vědeckých časopisů, vědecké knihy). I přes zmíněnou výhradu je práce přínosná. Obsahuje výsledky vlastního empirického zkoumání, které je založeno na dotazníkovém sběru dat a rozhovorech. Práce tak obsahuje původní poznatky syntetizované v závěrech z výzkumu. Pozitivně hodnotím, že diplomantka prokazuje, že dovede získat vlastní empirické údaje a následně je analyzovat a graficky zpracovat. Čtenář však, shledav v textu zajímavé empirické údaje, je následně dílem zklamán, nenalézající v diplomové práci

komplexnější pohled. Očekává totiž analýzu hlubších, ne toliko jen jevových souvislostí mezi zkoumanými problémy. Důsledkem je převaha deskripce. Uvedu příklad: na s. 53 je dotazem zjišťováno, zda respondent „dokáže přijmout ČR za svoji vlast nebo se stále cítí cizincem?“ Výsledkem je popisné zjištění, že 56 % ji již přijalo, 31 % se cítí cizincem a 13 % se necítí doma ani tady, ani na Slovensku. Nabízí se však řada dalších otázek. Jak souvisí toto zjištění s věkem, pohlavím, dislokací respondentů, druhem zaměstnání či dokonce původem místa (např. krajem) odkud Slováci do ČR přicházejí? Zde, ani jinde diplomantka nevyužila další (pro ni zajisté dostupné) jednoduché metody (např. korelaci), které by alespoň nastínily, co další by bylo vhodné dále zkoumat.

Na straně druhé kladně hodnotím, že diplomantka použila taktéž kvalitativní výzkum, jmenovitě rozhovory s představiteli slovenských institucí, působících v ČR. Poznávám však, že závěry vyvozované z těchto rozhovorů, bylo by vhodné interpretovat v relačním kontextu druhové výpovědi, totiž tak, že výpovědi daly by i osoby, které nejsou jen jedním z „druhu aktérů“. Bylo by totiž zajímavé zjistit, jak by na danou otázku (problém) odpovídali i Slováci, kteří nejsou zaměstnanci uvedených slovenských institutů. Nakolik by se (ne)lišily jejich odpovědi s respondenty, kteří patří do druhu „běžných občanů“?

Práce si stanovila jeden hlavní cíl (s. 15) a tři dílčí cíle (s. 15). Cíle byly splněny. Na cíle jsou navázány hypotézy a výzkumné otázky. K tomuto hodnoticímu aspektu konstatuji, že Simona Rulcová prokazuje při práci s hypotézami a při hledání odpovědí na výzkumné otázky tvořivou schopnost aplikovat teorii veřejné politiky a sociologie při zkoumání určitého veřejně politického problému.

Diplomová práce splňuje jak z hlediska obsahu, struktury a formy všechny náležitosti kladené na diplomové práce.

Otázky do diskuse:

1. Zaujměte svoje stanovisko k mým výtkám.
2. Ved'te diskusi k závěrům jednotlivých hypotéz.

Závěr:

Diplomovou práci doručuji k obhajobě. Hodnotím ji známkou „velmi dobře.“.

V Praze, 4. června 2017

Prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.